

Los que me quieran cogerán el tren

Ceux qui m'aiment prendront le train, Patrice Chéreau, 1998

Una colla d'amics i familiars viatgen en tren al funeral de Jean-Batiste. La trobada serveix per desteixir de forma àcida tot de conflictes personals

Patrice Chéreau

Patrice Chéreau (1944) va començar en el món del teatre el 1964 amb *L'Invention de Victor Hugo*. Cal destacar també els seus muntatges lírics, especialment la posada en escena de la *Tetralogia* de Wagner per al Festival de Bayreuth, *Don Giovanni* de Mozart, a Salzburg i *Les contes d'Hoffmann* i *Lulu* per a l'Òpera de París. No va arribar al cinema fins a 1974 amb *La chair de l'orchidée* però, a més a més, ha treballat també com a actor (la darrera *Le temps des loups* de Michael Haneke) i com a guionista. Probablement tots el coneixem per *La reina Margot* (1994) i per la polèmica del seu darrer film, *Intimacy* (2000), pel·lícula en què dues persones que no es coneixen inicien un seguit de trobades en les quals no es dirigeixen la paraula i tant sols carden. Per a la crítica això fou qualificat de porno explícit innecessari.

En un tren

En el guió de *Los que me quieran cogerán el tren* Chéreau col·labora amb Pierre Trividic i Danièle Thompson, que després dirigiria *La bûche* (*Cena de Navidad*). El tema que ara tracta no és nou al cinema: la reunió d'amics que es troben en motiu de la mort d'una persona propera, fet que serveix per desvetllar intimitats i qüestions amagades, ja ha estat treballat altres cops. Ara es tracta d'una comèdia negra sobre un grup de persones que viatgen en tren per tal d'assistir a l'enterrament del pintor Jean Batiste Emmerich, precisament per tal de satisfer la seva darrera voluntat, que havia estat aquesta: que tots ells viatgessin en tren des de París a Limoges per tal d'assistir al seu comiat. Ells són familiars, amics, amants o simplement col·laboradors de l'artista –que en realitat no arribarem a conèixer, tot i que se'n parlarà molt–, i que tenen en comú que Jean-Batiste ha estat

una personalitat determinant en les seves vides en molts diversos sentits.

Fins aquí una primera part que, a dalt del tren, enlluernats pel sol, va desteixint tot de relacions entre parelles. Sense ell voler-ho, Emmerich ha estat el desencadenant de confessions i del fet que tots els personatges inicien un particular viatge interior de retrobament individual i col·lectiu. El director presenta als personatges per parelles, personatges complexos amb relacions complexes, emocionalment desequilibrats (al tren passa de tot: relacions sexuals, baralles...) però deixa a l'espectador que sigui ell qui tregui les seves pròpies conclusions.

A casa

La segona part es desenvolupa al cementiri i, especialment, a la casa que l'artista té a Limoges, on passen la nit. Ara els conflictes es fan més reals i transcendents,

excessius potser. En algun moment la pel·lícula es caracteritza pel tractament excessiu dels conflictes dels personatges i la densitat dels temes (homosexualitat, conflictes de parella, antagonismes pare-fill, la mort...) que es desenvolupen sense aportar massa cosa nova als tòpics ja coneguts. Això potser fa que ens emboliquem en algun moment i que tot plegat es faci massa llarg.

Però la gràcia està en l'ambigüitat d'aquests personatges, les seves contradiccions tant humanes, i que un cop mort i enterrat, Jean Batiste Emmerich deixa de ser el déu que semblava ser per a tots plegats, i cadascú va retrobant la seva personalitat i descobrim els veritables personatges.

Els actors

Entre els actors hi ha actors joves i altres ja consagrats del cinema francès. Tots ells contribueixen a un repartiment de qualitat: Pascal Gregory (*La confusión de los géneros, Nido de avispas, Juana de Arco*); Valeria Bruni Tedeschi (*En el corazón de la mentira*); Charles Berling (*La comedia de la inocencia*); Jean-Louis Trintignant (*Fiesta*) i Vincent Perez (*La reina de los condenados*).

En conjunt és una interessant elegia per l'amic mort. *Los que me quieran cogerán el tren* va guanyar el Cèsar al millor director, a la millor actriu de repartiment (Dominique Blanc) i a la millor fotografia (Eric Gautier) l'any 1999.

Fitxa tècnica

Equip tècnic

Direcció: Patrice Chéreau
Guió: Patrice Chéreau, Danièle Thompson, Pierre Trividic
Producció: Telema (Charles Gassot), France 2, France 3, Azor Films
Fotografia: Eric Gautier
Música: Eric Neveux
Muntatge: François Gédigier
Nacionalitat: França
Any: 1998
Durada: 120 minuts

Equip artístic

Pascal Gregory: François
Valeria Bruni Tedeschi: Claire
Charles Berling: Jean-Marie
Jean-Louis Trintignant: Lucien
Bruno Todeschini: Louis
Sylvain Jacques: Bruno
Vincent Pérez: Viviane
Roschdy Zem: Thierry
Dominique Blanc: Catherine
Delphine Schiltz: Elodie
Nathan Kogen: Sami
Marie Daëms: Lucie

Filmografia

2000

Intimacy

1998

Ceux qui m'aiment prendront le train

1994

La Reine Margot

1991

Contre l'oubli

1987

Hôtel de France

1983

L'Homme blessé

1978

Judith Therpauve

1974

La chair de l'orchidée